

Ε.Α.Κ.Π.

Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση Πυροσβεστών

Συνολική αναγνώριση και πρόληψη όλων των επαγγελματικών ασθενειών των πυροσβεστών, κι όχι απλώς ορισμένων μορφών καρκίνου!

Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι πυροσβέστες κατά την εργασία τους πηγάζουν από τη δουλειά τους. Πρόκειται για επικινδυνότητες που σχετίζονται αφενός με τα περιβάλλοντα στα οποία επιχειρούν κι αφετέρου με τις εργασιακές συνθήκες με τις οποίες εργάζονται προκαλώντας άμεσες, σαφείς και μετρήσιμες επιβαρυντικές επιπτώσεις στην υγεία τους, σωματική και ψυχική. Ως προς τα περιβάλλοντα εργασίας, είναι αυταπόδεικτο ότι οι πυροσβέστες εκτίθενται συστηματικά σε συνθήκες όπου επικρατούν υψηλές θερμοκρασίες, αυξημένη περιεκτικότητα τοξικών υλικών, έντονες συνθήκες στρες και σωματικής κόπωσης.

Η οργάνωση της εργασίας σε βάρδιες διαταράσσει την ομαλή κοινωνική ζωή των πυροσβεστών, καθώς η επάνοδος σε «κανονικούς» ρυθμούς μετά από το ωράριο εργασίας απαιτεί χρόνο ψυχολογικής επανένταξης στην κοινωνική και οικογενειακή ζωή μετά από την βάρδια, κάτι που δεν είναι πάντα εφικτό ειδικά μεταξύ επαναλαμβανόμενων βαρδιών ή και πρόσθετης εργασίας. Μάλιστα, η συστηματική απώλεια ύπνου ή οι ακανόνιστοι ρυθμοί του επηρεάζουν τον κερκάρδιο κύκλο και οδηγούν σε σειρά προβλημάτων υγείας, ψυχοπνευματικά, καρδιαγγειακά κ.ά. Επιπλέον, οι πυροσβέστες συστηματικά καλούνται να διαχειριστούν καταστάσεις έντονης ψυχικής φόρτισης, με βίαιο περιεχόμενο και σκληρές εικόνες, κάτι που αναπόδραστα οδηγεί σε ανάγκη ψυχολογικής στήριξης ή και θεραπείας σε περιπτώσεις τραυματικών καταστάσεων όπως η Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (PTSD).

Με βάση τα ευρήματα των τελευταίων επιστημονικών ερευνών, έννοια κλειδί για τις βλάβες στην υγεία των πυροσβεστών είναι η «συσσώρευση»: η περιστασιακή έκθεση στον καπνό και τους λοιπούς βλαβερούς παράγοντες μπορεί να μην προξενήσει άμεσα σημαντικές ζημιές, όμως η επαναλαμβανόμενη σε βάθος του εργασιακού βίου έκθεση στις συνθήκες αυτές είναι πλέον απολύτως βέβαιο ότι

θα οδηγήσει (μεταξύ άλλων) σε σοβαρά μυοσκελετικά προβλήματα, καρδιαγγειακά νοσήματα και καρκινογενέσεις. Οι αποδεδειγμένοι πλέον παράγοντες αυτοί είναι που οδήγησαν το 2022 τον Διεθνή Οργανισμό για την Έρευνα του Καρκίνου (IARC), στην απόφαση να κατηγοριοποιήσει την επαγγελματική έκθεση των πυροσβεστών σε «αποδεδειγμένα καρκινογόνα για τους ανθρώπους». Σύμφωνα με όλες τις έρευνες, στους πυροσβέστες παρατηρούνται σημαντικά αυξημένοι θάνατοι (σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό) από καρδιαγγειακές παθήσεις και καρκίνους, ενώ επιπλέον παρατηρούνται υψηλές συχνότητες διαζυγίων, οικογενειακών και κοινωνικών προβλημάτων.

Είναι προφανές πως τόσο πολύπλευροι και σημαντικοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αποσπασματικά μέτρα αναγνώρισης μίας μόνο όψης τους ή, ακόμη χειρότερα, χωρίς προληπτικά μέτρα! Για την πραγματική αντιμετώπιση όλων των όψεων του επαγγελματικού κινδύνου που είναι δεμένος με τις πυροσβεστικές δραστηριότητες απαιτούνται παρεμβάσεις που σχετίζονται με:

- ▶ **Μέσα:** Ειδικά οχήματα απολύμανσης, συχνή αλλαγή Μέσων Ατομικής Προστασίας, ειδικές εγκαταστάσεις με διαθέσιμα πλυντήρια, ντους, χώρους αξιοπρεπούς ανάπαυσης τόσο στα συμβάντα όσο και στην υπηρεσία
- ▶ **Χρόνο:** Αυστηρός προγραμματισμός χρόνου εργασίας και ανάπαυσης τόσο κατά την αντιμετώπιση των συμβάντων όσο και στην υπηρεσία
- ▶ **Προσωπικό:** Ο σταθερός προγραμματισμός του χρόνου απαιτεί προσωπικό που θα εναλλάσσεται σε καθήκοντα και ανάπαυση. Το ζήτημα των κενών θέσεων στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αφορά στο πόσοι επιπλέον με μόνιμη και σταθερή σχέση εργασίας πυροσβέστες χρειάζονται ώστε όλοι να εργάζονται καθορισμένο χρόνο με στόχο να μειώνεται η έκθεσή τους στους επαγγελ-

ματικούς κινδύνους. Η έλλειψη προσωπικού υπονομεύει τις δυνατότητες πρόληψης και προστασίας από επαγγελματικές ασθένειες και εργατικά ατυχήματα.

▶ **Ιατρικές Παροχές:** Στελέχωση των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με τον απαραίτητο αριθμό ιατρών εργασίας για την καταγραφή, αναγνώριση και μελέτη των επαγγελματικών ασθενειών ως κομβικά στοιχεία για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου. Για στοχευμένους προληπτικούς υγειονομικούς ελέγχους, ευρύτερη ιατρική αντιμετώπιση, που θα μπορούσαν να διασφαλίσουν την έγκαιρη διάγνωση που θα οδηγήσει στην κατάλληλη και έγκαιρη θεραπεία του καρκίνου και των άλλων επαγγελματικών ασθενειών. Ετήσιοι, πλήρεις προληπτικοί ιατρικοί έλεγχοι και διατήρηση πλήρους ατομικού ιστορικού, υπό την επίβλεψη ειδικών ιατρών με εξατομικευμένες παρεμβάσεις για κάθε υπάλληλο

▶ **Εκπαίδευση:** Συστηματική Εκπαίδευση και επανεκπαίδευση του προσωπικού, κάτι που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί ειδικά για το προσωπικό με ελαστικές σχέσεις εργασίας.

▶ **Εργασιακά / συνταξιοδοτικά δικαιώματα:** Λόγω του φθοροποιού, ανθυγιεινού και επικίνδυνου επαγγέλματος του πυροσβέστη, η συνταξιοδότηση για τους άντρες πρέπει να είναι στα 55 έτη και στις γυναίκες στα 50. Η αναγνώριση αυτού του χαρακτήρα καθιστά αναγκαία, πέρα από εξειδικευμένα προληπτικά μέτρα για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου, διασφάλιση μειωμένης έκθεσης με χαμηλότερα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, ημερήσιο εργάσιμο χρόνο, άδειες μέσα στο έτος κλπ

▶ **Πλήρης Ασφαλιστική Κάλυψη και Αποζημίωση των θυμάτων από όλες τις επαγγελματικές ασθένειες και τα εργατικά ατυχήματα:** Διασφάλιση δωρεάν και με ευθύνη του κράτους του συνόλου των θεραπευτικών παρεμβάσεων που μπορεί να κριθούν απαραίτητες. Αποζημίωση και διασφάλιση των θυμάτων του επαγγελματικού κινδύνου (επαγγελματικών ασθενειών, εργατικά ατυχήματα, χρόνιες αναπηρίες).

Ειδικότερα για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού καρκίνου, ο οποίος σχετίζεται κυρίως με την δερματική απορρόφηση των καρκινογόνων ουσιών που περιέχει ο καπνός των πυρκαγιών, σύμφωνα με τις διεθνείς μελέτες απαιτούνται **προληπτικά κατ' ελάχιστο** τα εξής:

- Πλήρης χορήγηση αναλώσιμων σε καθημερινό επίπεδο στην υπηρεσία (γάντια μιας χρήσης, μάσκες σωματιδίων FFP3)
- Χορήγηση δεύτερων πλήρων σετ προστατευτικών επενδυτών πυρκαγιάς
- Ύπαρξη επαγγελματικών πλυντηρίων, στεγνωτηρίων, ντους και ζεστού νερού σε κάθε υπηρεσία.
- Θεσμοθέτηση διαδικασιών απολύμανσης στην σκηνή του συμβάντος (καθαρισμός εργαλείων – εξοπλισμού – ΜΑΠ κλπ) για την απόπλυση των καρκινογόνων ουσιών επί τόπου, πριν αυτές μεταφερθούν στο εσωτερικό των οχημάτων ή πίσω στον σταθμό.
- Προσαρμογή των πυροσβεστικών εγκαταστάσεων ώστε να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός «ζωνών υγιεινής» ως προς τη διαχείριση καπνισμένων και καθαρών εργαλείων – μέσων – εξοπλισμού. Δημιουργία εγκαταστάσεων απόπλυσης ατομικού εξοπλισμού, εντός των «θερμών ζωνών», σε όλες τις υπηρεσίες.
- Εξασφάλιση «νεκρού χρόνου απολύμανσης» στο προσωπικό πριν αυτό καταστεί ξανά διαθέσιμο για την αντιμετώπιση άλλων συμβάντων, ώστε να απολυμανθεί (με ντους και αλλαγή ρούχων) εντός μίας ώρας από το τέλος του συμβάντος.
- Θεσμοθέτηση υποχρεωτικής κατ' ελάχιστον ανάπαυσης 12 ωρών μετά από κάθε υπηρεσία.
- Αυξημένη προτεραιότητα και πλήρης κάλυψη από το κράτος δωρεάν των απαραίτητων νοσηλείων, εξετάσεων και θεραπειών εάν κάποιος νοσήσει.

Προφανώς και όλα αυτά αποτελούν κόστος για το κράτος, που συνειδητά επιλέγει να μην αναλάβει, όπως κάνει σε μια σειρά άλλων εργασιακών κλάδων του δημοσίου τομέα (εργαζόμενοι στην καθαριότητα, στην υγεία κλπ). Η κατεύθυνση αυτή εξυπηρετεί την βασική αποστολή του σημερινού αντιλαϊκού κράτους, που είναι η χρηματοδότηση των επιχειρηματικών ομίλων και όχι η εξασφάλιση των λαϊκών αναγκών. Είναι ενδεικτικό ότι την ώρα που δίνουν 2 δις ευρώ μέσω του ΑΙΓΙΣ για εξοπλισμό της Πολιτικής Προστασίας, δεν βρήκαν ένα ευρώ να δώσουν για την προμήθεια βασικών Μέσων Ατομικής Προστασίας του προσωπικού, πέρα από λίγες χιλιάδες στολές που δεν καλύπτουν ούτε την ανανέωσή τους από μικρό μέρος του προσωπικού!

Ταυτόχρονα, μέσα από αλληπάλληλους νόμους που ψηφίζουν διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις, χαλαρώνουν τις υποχρεώσεις των ιδιωτών εργοδοτών για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων και διαλύουν τους κρατικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Ένας εργαζόμενος νεκρός στη χώρα μας κάθε 3 μέρες! Χιλιάδες είναι οι σακατεμένοι!

Στην ίδια ρότα κινούνται όλοι οι τελευταίοι νόμοι «εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης» του Πυροσβεστικού Σώματος που όχι απλώς δεν αντιμετώπισαν τα προβλήματα αυτά αλλά τα επιδείνωσαν παίρνοντας μέτρα (όπως οι αλληπάλληλες προληπτικές επιφυλακές που έχουν διαλύσει κάθε έννοια προγραμματισμού του εργασιακού χρόνου, η συστηματική αποστέρηση ανάπαυσης, η χωρίς μέγιστο χρονικό όριο εμπλοκή σε συμβάντα κλπ) που εντείνουν την έκθεση των πυροσβεστών σε όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την υγεία τους.

Κατά μία έννοια η υφιστάμενη νομοθεσία... σκοτώνει τους πυροσβέστες!

Υπό το πρίσμα των παραπάνω, η πρόσφατα καταθεθείσα από την πλειοψηφία της ΔΑΚΥΠΣ προς το Υπουργείο Εργασίας πρόταση αναγνώρισης μορφών καρκίνου ως επαγγελματική ασθένεια πρέπει να συναντήσει την αντίδραση των πυροσβεστών αφού

- **περιορίζει την αναγνώριση των επαγγελματικών ασθενειών** αποκλειστικά σε ορισμένες μορφές καρκίνου.

- **δεν κάνει την παραμικρή αναφορά σε δυνατότητες και μέτρα πρόληψης που δεν αξιοποιούνται σήμερα!**

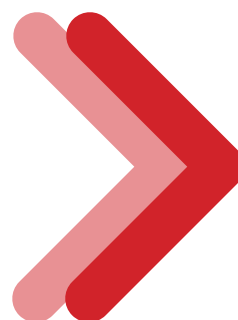
- **θέτει απαράδεκτα κριτήρια περιορίζοντας τις μορφές καρκίνου** που θα τύχουν μέριμνας σε μόνο 6 ενώ ο IARC του ΠΟΥ αναφέρει 11 αφήνοντας ανοικτό η επιστημονική έρευνα να αναδείξει και άλλες,

- **θέτει ως προϋπόθεση συγκεκριμένα χρόνια υπηρεσίας** και όρια για μετά τη λήξη της ενεργού υπηρεσίας, ενώ ο IARC επισημαίνει ότι η εμφάνιση καρκίνου μπορεί να εμφανιστεί οποιαδήποτε στιγμή στο βίο του εργαζομένου που έχει εμπλακεί σε πυρόσβεση,

- η συνολική λογική της πρότασης, που αφορά μέτρα μόνο μετά το θάνατο του συναδέλφου, **δεν εξασφαλίζει την ανανέωση της σύμβασης των πυροσβεστών με ελαστικές μορφές απασχόλησης (εποχικοί, ΕΜΟΔΕ, ΠΕΘ)** αν εμφανίσουν καρκίνο ή άλλη επαγγελματική ασθένεια. Δεν προτείνεται κανένα μέτρο διασφάλισης των **εθελοντών πυροσβεστών**.

Οι πυροσβέστες δεν ξεχνάμε ότι αναλάβαμε μια σημαντική και δύσκολη αποστολή, όμως αυτό δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για την Πολιτεία, που πρέπει να παρέχει όλα τα απαραίτητα μέσα για να διασφαλίσει τη μείωση των συνεπειών αυτής της ιδιαίτερης και υψηλής κοινωνικής αποστολής που, πολλοί πυροσβέστες (Έλληνες αλλά και παγκοσμίως) έχουν πληρώσει με την ζωή τους.

Στον 21ο αιώνα δεν μπορεί να θεωρείται ο θάνατος των πυροσβεστών αναπόφευκτος, ούτε η καθημερινή έκθεσή τους σε επαγγελματικές ασθένειες! Υπάρχουν όλα τα επιστημονικά και τεχνικά εργαλεία για να προληφθούν οι βλαβερές συνέπειες της εργασίας μας. Χρειάζεται όμως συνολική αντιμετώπιση και έγκαιρη δράση.

Η Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση Πυροσβεστών καλεί όλους τους Πυροσβέστες να οργανώσουμε τη δράση μας μαζί και με τους υπόλοιπους φορείς των εργαζομένων σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, να αντιπαλέψουμε προτάσεις όπως αυτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας στην ΠΟΕΥΠΣ που «πυροβολεί τα πόδια των πυροσβεστών» και όλοι μαζί να παλέψουμε για:

- 1.** Αναγνώριση, καταγραφή, μελέτη και αποζημίωση όλων των επαγγελματιών ασθενειών και εργατικών ατυχημάτων που προκύπτουν από τον επικίνδυνο, φθοροποιό για τον οργανισμό και ανθυγιεινό χαρακτήρα του επαγγέλματος του πυροσβέστη. Αρνούμαστε αντιεπιστημονικά κριτήρια – κόφτες που περιορίζουν την αναγνώριση εξαιρώντας μία σειρά από επαγγελματικές ασθένειες.
- 2.** Μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων πυροσβεστών (εποχικοί, ΕΜΟΔΕ, ΠΕΘ).
- 3.** Καμία απόλυση ή δυσμενή μεταβολή για λόγους υγείας, όταν ο γιατρός εργασίας προτείνει στην εκτίμηση για την καταλληλότητα για εργασία περιορισμούς ή και αλλαγή θέση εργασίας.
- 4.** Πλήρης εφαρμογή των θεσμοθετημένων, αλλά και των απαιτούμενων μέτρων προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας των πυροσβεστών.
- 5.** Έκδοση του Π.Δ. για την προστασία της υγείας και ασφάλειας του ένστολου προσωπικού που προβλέπει ο ν. 3850/2010 και έχει καθυστερήσει 16 ολόκληρα χρόνια!
- 6.** Στελέχωση με βάση τις ανάγκες σε όλη την επικράτεια με γιατρούς εργασίας και διασφάλιση στενευμένου ιατρικού ελέγχου για το σύνολο του προσωπικού.
- 7.** Υποβολή σε διαγνωστικές εξετάσεις αμέσως μετά την εμπλοκή των εργαζομένων σε ύποπτα επιχειρησιακά περιβάλλοντα.
- 8.** Παρουσία ασθενοφόρου με εξειδικευμένο προσωπικό στα συμβάντα.
- 9.** Εξασφάλιση κατάλληλων εγκαταστάσεων για ξεκούραση όταν πυροσβέστες συνδράμουν σε πυρκαγιές, διασώσεις κ.α. μακριά από την έδρα τους.
- 10.** Θεσμοθέτηση πρωτοκόλλων απολύμανσης μετά την έκθεση σε περιβάλλον πυρκαγιάς και εξασφάλιση όλων των απαραίτητων μέσων και εγκαταστάσεων.
- 11.** Χορήγηση πλήρους και επαρκούς διοικητικής μέριμνας.
- 12.** Μειωμένη συνολική παροχή εβδομαδιαίας εργασίας – 5νθήμερο/30ωρο, και αυξημένη άδεια απουσίας (45 εργάσιμες ημέρες το χρόνο), που διασφαλίζει μεγαλύτερη αποχή από τις επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας.
- 13.** Ανώτατα όρια υπερωριακής εργασίας ανά ημερολογιακή ημέρα, όταν η υπερεργασία κρίνεται άκρως απαραίτητη λόγω της φύσεως του επαγγέλματος.
- 14.** Θεσμοθέτηση συγκεκριμένων χρονικών ορίων εργασίας κατά την αντιμετώπιση των συμβάντων και αντίστοιχου χρόνου ανάπαυσης (χρόνος on/off duty)
- 15.** Περιορισμένη έκθεση σε ανοιχτά περιβάλλοντα εργασίας σε συνθήκες καύσωνα. Είναι απαράδεκτο να παραμένουμε σε ακατάλληλες συνθήκες στα περιπολικά σε συνθήκες καύσωνα και στη συνέχεια να καλούμαστε να επιχειρούμε στα μέτωπα όντας ήδη εξαντλημένοι.
- 16.** Συνταξιοδότηση με 25 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, με πλήρεις αποδοχές και επιβάρυνση της εργοδοσίας. Ανώτατα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για τις υπαγόμενες κατηγορίες του προσωπικού τα 55 έτη για τους άνδρες και τα 50 για τις γυναίκες.
- 17.** Χορήγηση επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, για την ενίσχυση της φροντίδας της υγείας των εργαζομένων που να αναγνωρίζει αξιοπρεπώς τον εκ των προτέρων τον κίνδυνο που διέπει το επάγγελμά τους, στον οποίο συνειδητά εκτίθενται.